

*Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ У БОРОТЬБІ З ПАНДЕМІЄЮ COVID-19 У КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Пандемія COVID-19 стала безпрецедентною загрозою соціально-економічному життю країн всього світу. Регулярно публікуються тривожні статистичні дані, які допомагають зрозуміти масштаби втрат, в тому числі кількість хворих і померлих від COVID-19.

Для захисту здоров'я та благополуччя населення більшості країн довелось вжити надзвичайних заходів, які часто супроводжувалися значними втратами для місцевої та національної економіки. Бізнес зіткнувся з втратою доходів та банкрутством, що призвело до втрати мільйонів робочих місць або скорочення співробітників [1].

Підприємці стикаються з багатьма проблемами: неграмотність самих підприємців, прогалини в податковому законодавстві, високі кредитні ставки у фінансових установах, брак економічних ресурсів, несумлінність з боку великого бізнесу. До цих проблем додається зараз головна – здійснення підприємницької діяльності під час пандемії.

Рішення даних проблем найважливіше завдання держави. Держава зацікавлена у розвитку малого бізнесу та стимулює його шляхом надання певних податкових пільг. Як ми бачимо пандемія внесла свої вагомні корективи. Можливість розвитку малого та середнього бізнесу були зупинені спалахом коронавірусу спочатку в січні 2020 року, потім жовтні 2020 та березні 2021 років. Кількість хворих зростає з кожним днем. ВОЗ оголосила всесвітню пандемію: заражені коронавірусів виявлені всюди. Більшість держав зробили безпрецедентні заходи безпеки, ізолювавши ряд населених пунктів. Але в інших країнах – особливо Італії, Ірані, Франції, Німеччині, США – ситуація зараз є стабільною, але очікується на новий спалах.

Цікавим моментом є розгляд того, які саме міри вводили у державах для підтримки бізнесу. У Німеччині 23 березня 2020 року уряд ФРН прийняв пакет допомоги приватним підприємцям та компаніям, а також різним групам населення, які в значній мірі можуть постраж-

дати від наслідків поширення нового коронавірусу. Загальний обсяг держпідтримки, може перевищити €750 млрд. Це безпрецедентний за масштабами пакет допомоги компаніям.

Зокрема, створили фонд допомоги великим підприємствам на €600 млрд. (при цьому держава залишає за собою право в разі необхідності викуповувати частку в стратегічно важливих компаніях). Невеликі фірми та приватні підприємці зможуть отримати прямі субсидії розміром до €15 тис. На ці цілі виділено €50 млрд. 23 березня Мінекономіки ФРН запустило спеціальну програму по лінії державного банківської групи Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), через яку бізнес зможе отримати необмежені кредити.

Орендодавцям забороняється розривати договори з наймачами, які в зв'язку з фінансовими труднощами через ситуацію з коронавірусом будуть не в змозі заплатити орендну плату.

Компанії, які ввели скорочений робочий час для співробітників, можуть отримати компенсацію від уряду, щоб не допустити звільнень. У тому числі компанії можуть попросити у держави відстрочку податкових платежів.

В Італії 11 березня 2020 року Рада міністрів Італії ухвалила рішення виділити €25 млрд. на підтримку сімей і компаній в умовах надзвичайної ситуації. Виплати за позиками та іпотечними кредитами бізнесу та населенню припинені – їх покривають держгарантії для банків. Для італійців, які не можуть працювати через карантин, передбачені спеціальні виплати. Працюючим батькам пропонується спеціальний ваучер на €600 для компенсації послуг няні. Він доступний сім'ям з дітьми молодше 12 років. Батьки, що працюють в приватному секторі, можуть оформити оплачувану відпустку та отримати до 50% надбавки, якщо в сім'ї є дитина віком до 12 років. Всі працівники із загальним доходом не більше €40 тис. на рік, які продовжують працювати в умовах карантину та надзвичайної ситуації, зможуть отримати невеликий бонус – до €100.

Фірмам, чий оборот впав на 25% та більше, держава частково компенсує збитки. Розмір компенсації поки не визначений. Самозайняті особи та фрілансери з іпотекою можуть призупинити виплати

по ній на термін до 18 місяців, якщо можуть довести, що їхні доходи впали на третину і більше.

Таким чином ми бачимо, що COVID19 спровокував масштабну кризу, яка зачепила усю світову економіку. Кожна країна нашого світу відчуває негативний вплив коронавірусу на свою фінансову та економічну системи. Тому дуже важливим є запозичення позитивного досвіду більшості країн та засобів які використовуються у малому та середньому бізнесі при боротьбі з пандемією.

Література:

1. Бизнес и права человека во время пандемии COVID-19. URL: https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/BusinessAndHR-COVID19_ru.pdf
2. До питання про підтримку малого та середнього бізнесу у боротьбі з пандемією COVID19: світовий досвід. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v4_2021/20.pdf